

HISTÒRIA DE LES INSTITUCIONS JURIDÍCO-LABORALS I

1. Introducció

La periodització històrica de les normes i les institucions jurídico-laborals. Legislació de treball i dret del treball. Pressupostos ideològics i diferències. Les unitats d'anàlisi. Els grups normatius. Les institucions nuclears del dret del treball.

2. L'ordenació del treball abans de la revolució liberal

Vinculació entre individus a través d'institucions de dominació personal. El treball lliure per compte aliè. La relació individual de treball al segle XIX. Propòsits i realitats. La regulació comuna i general del treball assalariat: els arrendataris de serveis del Codi civil. L'ordenació mercantil de la relació de serveis dels auxiliars del comerciant.

3. L'anomenada qüestió social o qüestió obrera: el problema dels problemes.

La reforma social. Les institucions de l'intervencionisme científic en les relacions de treball.

4. Normes tuitives per al sector industrial: Les lleis de fàbriques.

La protecció de les forces mitjanes. Prevenció i cobertura dels riscos laborals: la llei sobre accidents de treball. Limitació del temps de treball. Descans setmanal i jornada màxima. La vigilància de l'acompliment de la llei. Creació de la inspecció de treball.

5. El fenomen associatiu. De prohibició a legalització passant per tolerància

La penalització de les col·ligacions al Codi penal de 1848. La legalització imperfecta de les associacions sindicals del Codi penal de 1870. La tàctica mutualista: les societats de socors mutus. L'abandó de l'individualisme polític: legalització de les associacions professionals. Consagració constitucional del dret d'associació. La Llei General d'Associacions de 1887. El cessament col·lectiu del treball: la vaga.

6. L'aplicació contenciosa de la legislació de treball

La creació dels tribunals industrials. La seva modificació.
El procés davant el Tribunal industrial.

7. Una intensa activitat normativa en la crisi (1917-1923)

Els intents d'aconseguir una regulació sistemàtica de la relació individual de treball. L'estratègia possibilista de reformes parcials. Les normes sectorials de limitació de jornada màxima. Passos intermedis cap a l'assegurança social obligatòria. Un assaig corporativista de representacions professionals. La creació del Ministeri de Treball. La internacionalització de la legislació laboral.

8. La consolidació de les institucions laborals en la Dictadura de Primo de Rivera (1923-1930).

El pas de l'arrendament de serveis al contracte de treball. La codificació de la legislació de treball. Canalització de les relacions col·lectives de treball cap al model corporatiu d'àmbit nacional.

9. Els drets laborals a la Constitució republicana: un catàleg de projectes legislatius socials

Un esforç d'innovació institucional: la llei de contracte de treball. Un sistema dual de representacions professionals. La protecció dels sinistres professionals: d'assegurança social voluntària a assegurança social obligatòria.

10. Nous criteris a la programació de l'ocupació

La regulació de l'oferta d'ocupació.-La regulació de la demanda d'ocupació. Una millor informació sobre el mercat de treball. Una legislació molt moderada en matèria de conflictes.

11. El dret del treball durant el règim de Franco

Una primera etapa intervencionista i autoritària. El fur del treball. L'Organització Sindical Espanyola i els sindicats verticals. Establiment d'unes estructures jurídic-laborals més flexibles. Una aparent democratització.

12. Un nou marc polític: El dret del treball durant la transició democràtica

Una baula d'enllaç entre els dos règims. Una singular manera de producció normativa: el pacte. El reconeixement de les llibertats sindicals. L'amnistia laboral.

BIBLIOGRAFIA BASICA

AAVV. *La legislación social en la Historia de España. De la revolución liberal a 1936*. Madrid, Congrés dels Diputats, 1987, amb un estudi preliminar d'Antonio Martín Valverde, la formació del Derecho del Trabajo en España.

CLAVERO, Bartolomé. Institución de la reforma social y constitución del Derecho del Trabajo, a *Anuario de Historia del Derecho Español*, núm. 59 (1989), pp. 859-884.

MONTROYA MELGAR, Alfredo. *Ideología y lenguaje en las leyes laborales de España (1873-1978)*. Madrid, Civitas, 1992.

PALOMEQUE LÓPEZ, Manuel-Carlos. *Derecho del Trabajo e Ideología*. Barcelona.Tecnos, 1989.

AVALUACIO

Els sistemes d'avaluació es fixaran d'acord amb els alumnes de cada grup